

Factsheet

Monitor Onderbouwklas pro-vmbo: Nieuwe route, nieuwe kansen?

Inspiratie voor startende scholencombinaties pro-vmbo

Een deel van de leerlingen bevindt zich bij de start van het voortgezet onderwijs op de grens tussen het praktijkonderwijs (pro) en vmbo. Het is dan niet altijd duidelijk waar een leerling beter op zijn of haar plaats is. Het doel van deze pilot is om scholen meer mogelijkheden tot maatwerk te geven voor deze groep leerlingen.

In pro/vmbo-onderbouwklassen wordt gewerkt aan de kerndoelen van de onderbouw van het vmbo. Leerlingen worden in 2 of 3 jaar voorbereid op de bovenbouw van het vmbo. Daarbij mogen zij maximaal 500 klokuren per jaar les volgen op een vmbo-locatie. Leerlingen die dit niveau aankunnen, stromen daarna door naar het vmbo. Leerlingen die het niet lukt om door te stromen blijven op het praktijkonderwijs. In deze factsheet vind je de eerste opbrengsten

Wat is het doel van de pilot?

Ontdekken of een onderbouwklasklas pro-vmbo tegemoet komt aan:

- de behoefte aan meer maatwerk in het praktijkonderwijs
- het bevorderen van kansen van leerlingen.

***Door mee te doen willen scholen onderzoeken waar de meerwaarde en winst ligt van deze aanpak.
Die hoeft niet te liggen in een zo hoog mogelijk diploma. Het gaat om een passend niveau voor elke leerling.***

Wie doen mee aan de eerste tranche?

- 27 scholencombinaties pro-vmbo, met in totaal 315 leerlingen

Wat zijn redenen van deze scholen om aan de pilot deel te nemen?

- Voorkomen van negatieve ervaringen bij leerlingen en ouders. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het moeten wisselen van school als praktijkonderwijs tóch beter bij de leerling past na start op het vmbo.
- Leerling eerder op de goede plek laten belanden, met betere (slaag)kansen in het mbo
- Passend aanbod ontwikkelen voor doorstroom naar de bovenbouw van het vmbo en het beter bedienen van deze doelgroep
- Impuls geven aan positie en imago praktijkonderwijs
- Maatwerk en ontschotting realiseren
- Staande praktijk formaliseren

Hoe richten de scholen de pro-vmbo-onderklas in?

De scholencombinaties hebben hun onderbouwklas op verschillende manieren vormgegeven. De inrichting is gebaseerd op inhoudelijke overwegingen, de ruimte binnen de pilot, eerdere ervaringen en omstandigheden. Onderstaand schema geeft een overzicht van de variatie in inrichting in het eerste pilotjaar.

Inrichtingskenmerken onderbouwklas pro-vmbo - pilotjaar 1							
Selectie-moment	Selectie-criteria	Samenstelling onderbouwklas	Onderwijs-locatie	Betrokken docenten	Begeleiding leerlingen	Vakken op vmbo-niveau	Overstapmoment vmbo
							
Voor de start 21 pilotscholen	Regulier pro/geen 2 pilotscholen	Aparte pro/vmbo klas 18 pilotscholen	Alleen pro 14 pilotscholen	Alleen pro-docenten 11 pilotscholen	Minder dan regulier 2 pilotscholen	Enkele vakken 5 pilotscholen	Na pilotjaar 1 3 pilotscholen
Tijdens de pilot 4 pilotscholen	Bovenkant pro (hard zacht) 23 pilotscholen	Leerlingen individueel 2 pilotscholen	Pro en gefaseerd vmbo 3 pilotscholen	Pro- en vmbo-docenten 14 pilotscholen	Hetzelfde als regulier 18 pilotscholen	Kernvakken Ned, Eng, w/re 4 pilotscholen	Na pilotjaar 2 7 pilotscholen
		Gemengd met 'regulier' pro 5 pilotscholen	Pro en deels vmbo 8 pilotscholen		Meer dan regulier 5 pilotscholen	Meer dan Ned, Eng, w/re 16 pilotscholen	Na pilotjaar 2/3 6 pilotscholen
							Maatwerk 7 pilotscholen
							Nog onbekend 2 pilotscholen

2 pilotscholen ontbreken, omdat zij in het schooljaar 2019-2020 geen leerlingen in de onderbouwklas pro/vmbo geplaatst hebben

Eerste opbrengsten:

- Zeer gemotiveerde leerlingen met gevoel voor eigenwaarde
- Gelijke kansen voor pro-leerlingen, mogelijkheden voor laatbloeiërs
- Perspectief met de route
- Positieve effecten op beeldvorming pro
- Intensiever contact en samenwerking met vmbo: docenten pro en vmbo leren van elkaar
- Meer kennis over de doelgroep met pro-vmbo-profiel bij het vmbo

Ervaringen van pro-scholen:

- De kracht schuilt in de combinatie van het programma van vmbo-basis met de pro-(pedagogische) benadering
- Het is belangrijk dat er vanuit de schoolleiding oog is voor de -structurele- inzet van goede vmbo-docenten
- Het is belangrijk dat de schoolleiding of eventuele andere partners (zoals het samenwerkingsverband) bereid zijn om te investeren in de pilot

Tips van pro-scholen:

- Neem ouders van meet af aan goed mee in de route en de verwachtingen
- Zorg voor goede communicatie met het basisonderwijs
- Investeer met docententeams in een gezamenlijke visie van pro en vmbo op wat jullie met de route willen bereiken

Meer weten/lezen?

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/pilot-pro-vmbo>